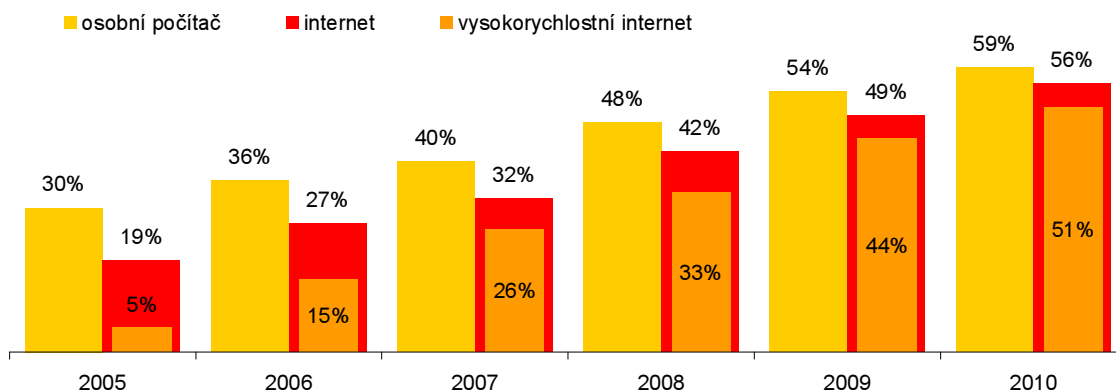

Vybavenost domácností počítačem a internetem

Graf 1: Domácnosti vybavené osobním počítačem, internetem a vysokorychlostním internetem, 2. čtvrtletí sledovaného roku
(% všech domácností)

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Ve druhém čtvrtletí roku 2010 bylo v ČR více než 2,4 milionů domácností vybaveno osobním počítačem, to je více než polovina všech domácností (59 %).

Téměř třetina domácností vybavených počítačem (732 tisíc, 18 % všech domácností) používala dva nebo více počítačů.

Čtyři z pěti (80 %) domácností vybavených počítačem používaly stolní počítač, přenosný počítač (notebook) využívalo 43 % domácností s počítačem. Před čtyřmi lety, v roce 2006, byl rozdíl ve využití těchto dvou typů počítače mnohem výraznější: 95 % domácností s počítačem používalo stolní počítač a pouze 19 % přenosný počítač (notebook).

Více než polovina všech domácností v ČR (2,3 milionu, 56 %) měla ve druhém čtvrtletí roku 2010 přístup k internetu. Před pouhými pěti lety, v roce 2005, měla v ČR přístup k internetu pouze jedna domácnost z pěti (19 %, 783 tis.).

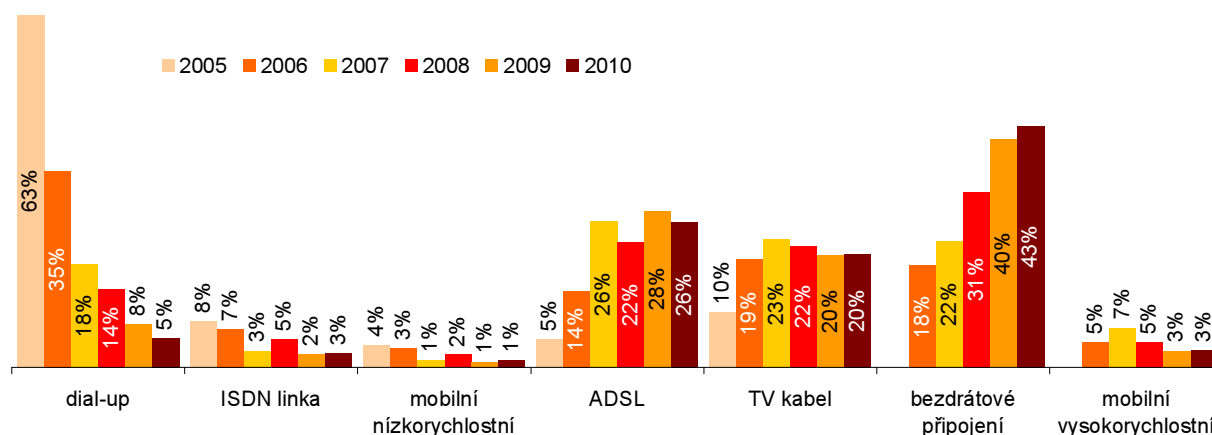
Vybavenost těmito technologiemi není ve všech typech domácností stejná. V domácnosti, kde žijí děti do 16 let, je výrazně vyšší pravděpodobnost, že má osobní počítač, než v domácnosti bez dětí (85 % versus 50 %), podobně u internetu (80 % versus 47 %). Ještě větší rozdíly je možno pozorovat při rozdělení domácností podle celkových čistých měsíčních příjmů, zatímco 92 % nejbohatších domácností v ČR (nejvyšší příjmový kvartil) má počítač a jen o něco málo méně (89 %) z nich i přístup k internetu, mezi domácnostmi z nejnižšího příjmového kvartilu má počítač pouhých 21 % a internet jen 19 %. S rostoucí velikostí obce roste i vybavenost informačními technologiemi — v obcích do 1 999 obyvatel má 56 % domácností osobní počítač a 53 % domácností přístup k internetu, v největších obcích (nad 50 000 obyvatel) se jedná o 63 % (osobní počítač), respektive 59 % (internet) domácností.

Domácnosti bez přístupu k internetu (1,8 milionu domácností) uvádějí jako nejčastější důvod, proč nemají internet, že jej nepotřebují nebo nechtějí (39 %, resp. 38 % z domácností bez internetu). Pro 22 % domácností bez internetu jsou překážkou finance, stejné množství domácností tvrdí, že by s internetem neumělo pracovat. Desetina domácností nepřipojených k internetu si jej nepořídila proto, že její členové k němu mají přístup jinde než doma (v zaměstnání, ve škole apod.).

Jednou z nejméně vybavených kategorií domácností jsou domácnosti jednotlivců starších 65 let, pouze v 7 % z nich je osobní počítač a 6 % je připojeno k internetu. Naopak jedna z nejlépe vybavených skupin jsou domácnosti z nejvyššího příjmového kvartilu s dětmi v obcích s 50 000 a více obyvateli, 95 % z nich má osobní počítač a 92 % je připojeno k internetu.

Způsob připojení domácností k internetu

Graf 2: Způsob připojení domácností k internetu, 2. čtvrtletí sledovaného roku
(% domácností připojených k internetu)

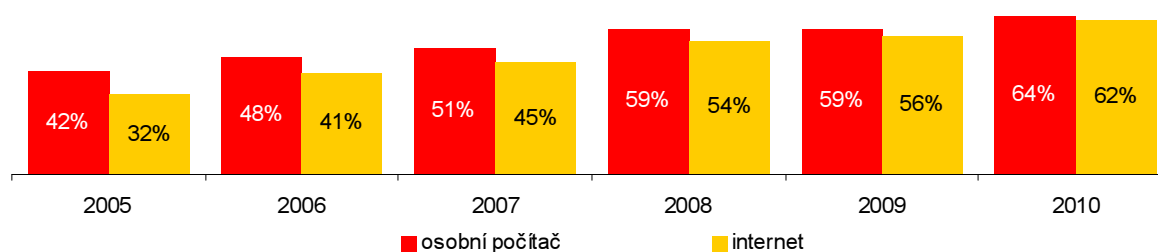

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Během posledních pěti let došlo k významným změnám v oblasti způsobu připojení domácností k internetu. Zatímco v roce 2005 bylo nejrozšířenější technologií vytáčené připojení (dial-up), používaly jej téměř dvě třetiny domácností připojených k internetu, v roce 2009 je 91 % domácností s internetem připojeno vysokorychlostně (téměř 2,1 milionu domácností). Nejčastěji využívanou technologií je bezdrátové připojení (např. Wi-Fi, 43 % domácností připojených k internetu), následuje ADSL a připojení prostřednictvím kabelové televize. Dříve nejoblíbenější vytáčené připojení má dnes pouhých 5 % (122 tis.) domácností s internetem.

Uživatelé osobního počítače a internetu

Graf 3: Uživatelé osobního počítače a internetu, 2. čtvrtletí sledovaného roku
(% všech jednotlivců ve věku 16+)

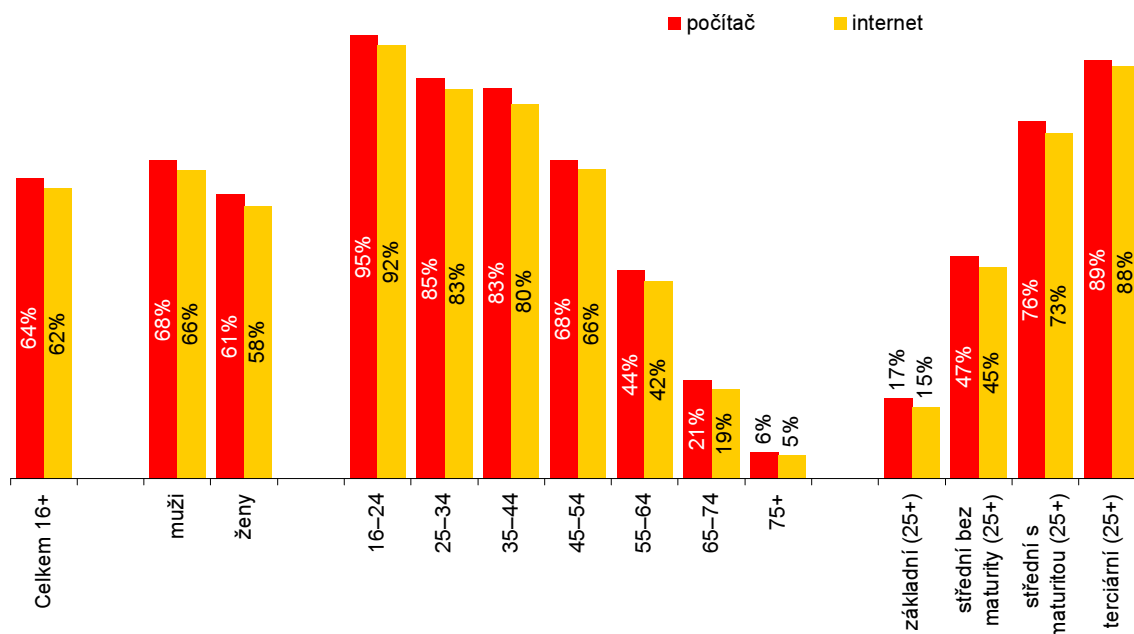

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Ve druhém čtvrtletí roku 2010 používaly počítač téměř dvě třetiny (64 %, 5,7 milionu) obyvatel ČR starších 16 let, uživatelů internetu bylo jen o něco málo méně (62 % všech šestnáctiletých a starších, 5,5 milionu).

Před pěti lety, ve druhém čtvrtletí 2005 používalo osobní počítač 3,7 milionu (42 %) jednotlivců starších 16 let, 2,8 milionu (32 %) jednotlivců používalo ve stejném období internet. Počet uživatelů internetu se tedy v posledních pěti letech téměř zdvojnásobil. Výrazný je i nárůst v posledním roce, mezi 2. čtvrtletím 2009 (5 milionů uživatelů internetu) a 2. čtvrtletím 2010 se počet uživatelů internetu zvýšil o téměř 10 %.

Graf 4: Uživatelé osobního počítače a internetu, 2. čtvrtletí 2010
(% jednotlivců v dané skupině)

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Stejně jako v minulých letech, i letos (2. čtvrtletí 2010) platí, že počítač využívají častěji:

- muži (68 %) než ženy (61 %)
- zaměstnaní (81 %) než nezaměstnaní (57 %)
- mladší (95 % v kategorii 16–24 let) než starší (6 % v kategorii 75+)
- obyvatelé větších obcí (50 000 a více obyvatel, 69 %) než obyvatelé menších obcí (1 999 a méně obyvatel, 59 %)
- jednotlivci s terciárním vzděláním (89 %) než jednotlivci se základním vzděláním (17 %)
- studenti (99 %) než důchodci (18 %).

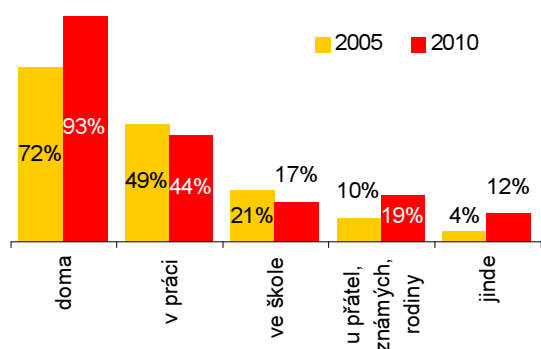
Podobné rozdělení platí i pro uživatele internetu.

Nejrychleji přitom přibývají uživatelé počítače a internetu v těch skupinách populace, které dříve informační technologie používaly nejméně. Například počet osob pětadesátiletých a starších používajících internet vzrostl během posledních 5 let více než šestkrát (32 tis. v r. 2005, 206 tis. v r. 2010). Ovšem přestože v žádné jiné věkové kategorii nebyl nárůst tak strmý, používají senioři internet stále spíše výjimečně, jedná se o pouhých 13 % obyvatel ČR ve věku nad 65 let. Z každé stovky uživatelů internetu spadají do této věkové kategorie pouze 4.

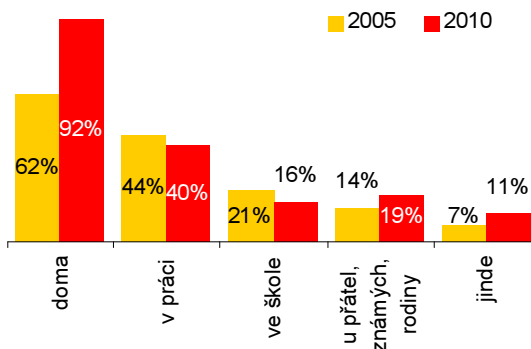
V roce 2010 bylo například mezi zaměstnanými muži s vysokoškolským vzděláním žijícími ve městech s 50 000 a více obyvateli téměř 100% zastoupení uživatelů internetu. Naopak, mezi ženami – důchodkyněmi se základním vzděláním žijícími v obcích do 1 999 obyvatel uvádělo 95 %, že internet nikdy v životě nepoužily.

Místo a frekvence použití osobního počítače a internetu

Graf 5: Místo použití osobního počítače, 2. čtvrtletí sledovaného roku
(% uživatelů PC ve věku 16+)

Graf 6: Místo použití internetu, 2. čtvrtletí sledovaného roku
(% uživatelů internetu ve věku 16+)

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

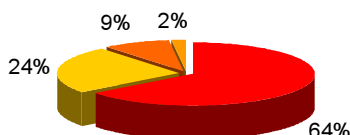
Jako nejčastější místo použití jak počítače, tak internetu uváděli ve druhém čtvrtletí 2010 respondenti domov, následovalo pracoviště, škola a další místa. Domov je nejčastějším místem použití počítače a internetu již osmým rokem v řadě (první šetření na téma informačních technologií provedl Český statistický úřad v roce 2003).

Poměrně pozoruhodný je fakt, že ne každý, kdo má k počítači nebo internetu doma přístup, tyto technologie také používá, 8 % těch, kteří mají doma počítač, jej nepoužívají, u internetu činí tento podíl 9 %. Jedná se přitom zejména o starší osoby, 39 % (resp. 41 %) jednotlivců nad 65 let, kteří žijí v domácnosti s počítačem (resp. internetem), jej přesto nepoužívá.

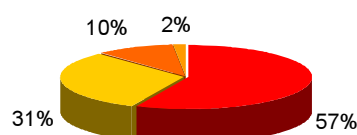
Osob, které používají osobní počítač a internet doma, přibývá rychleji než uživatelů na jiných místech. Například v roce 2005 používalo internet doma celkem 1 716 tis. dospělých jednotlivců (20 % všech dospělých), toto číslo vzrostlo do roku 2010 o více než 3 miliony na 5 015 tis. jednotlivců (57 % osob 16+). Počet jednotlivců používajících internet v práci v uvedených letech sice také rostl, ale ne tak rychle, a tak zatímco v roce 2005 používalo internet v práci 1 215 tis. osob, v roce 2010 se jednalo o 2 181 tis. osob.

Již v lednu 2006 bylo v ČR k internetu připojeno 95 % všech podniků s deseti a více zaměstnanci, tento podíl se do ledna 2010 prakticky nezměnil. Vývoj u domácností ve stejném období byl mnohem bouřlivější, podíl připojených domácností vzrostl z pouhých 27 % v r. 2006 na 56 % v roce 2010. Ve světle těchto čísel nepřekvapí, že počet uživatelů, kteří se k internetu připojují z pohodlí domova, rostl v uvedených letech výrazně rychleji než těch, kteří jej používají v zaměstnání.

Graf 7: Frekvence použití počítače, 2. čtvrtletí 2010
(% uživatelů PC ve věku 16+)

Graf 8: Frekvence použití internetu, 2. čtvrtletí 2010
(% uživatelů internetu ve věku 16+)

- každý nebo skoro každý den
- 1-4 dny v týdnu
- nejméně jednou za měsíc
- méně často než 1x za měsíc

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

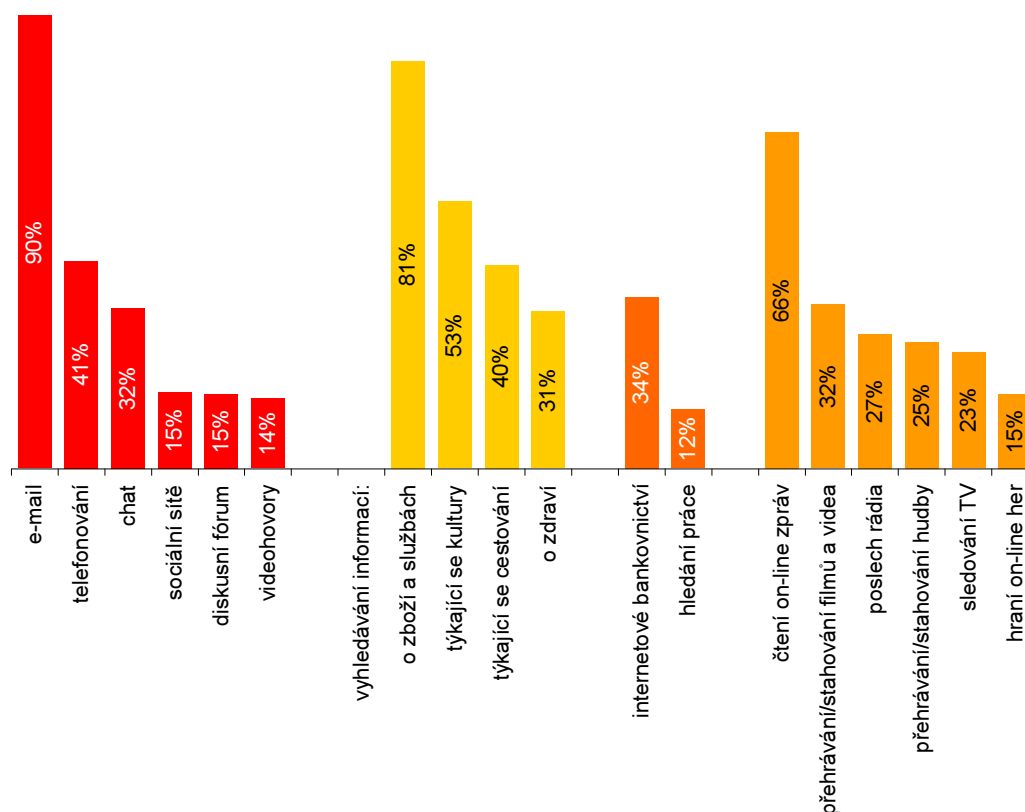
Pokud jde o frekvenci, s níž se počítači a internetu věnujeme (ve 2. čtvrtletí 2010), je podobná u obou těchto technologií: devět z deseti uživatelů usedá k počítači nebo se připojuje k internetu alespoň

jednou za týden (89 % uživatelů osobního počítače, 88 % uživatelů internetu). Mezi nejmladšími uživateli ve věku 16–24 let dokonce 80 % uvádí, že používá počítač každý den, u internetu tento podíl činí 75 %.

V roce 2010 uvádělo plných 79 % všech studentů, že alespoň jednou týdně používají osobní počítač ve škole, 73 % se stejně často ze školy připojovalo k internetu. Téměř každý druhý zaměstnaný (47 %) používal alespoň jednou týdně počítač v práci, dva z pěti zaměstnaných (40 %) v práci pravidelně (alespoň jednou za týden) používali internet.

Využití internetu

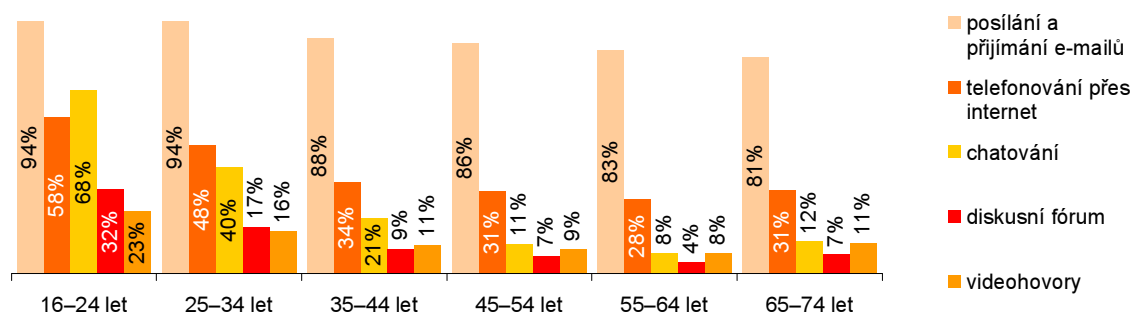
Graf 9: Aktivity provozované na internetu, 2. čtvrtletí 2010
(% uživatelů internetu ve věku 16+)

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

K nejoblíbenějším činnostem provozovaným pomocí internetu pro soukromé účely patří komunikace. Téměř každý (90 %) uživatel internetu jej využívá k zasílání a přijímání e-mailů, 41 % uživatelů přes internet telefonuje, 32 % jej využívá k chatování a 15 % uživatelů přispívá do diskusních fór.

Graf 10: Komunikace prostřednictvím internetu, 2. čtvrtletí 2010
(% uživatelů internetu v dané věkové skupině)

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Obliba elektronické pošty je velmi vysoká napříč všemi věkovými skupinami, zatímco další formy komunikace přes internet (telefonování, videohovory, chat nebo diskusní fórum) mají více v oblibě zejména mladší uživatelé internetu.

Velmi časté je též využití internetu pro vyhledávání informací, 81 % uživatelů internetu starších 16 let (4 397 tis.) hledalo ve 2. čtvrtletí 2010 informace o zboží a službách, 53 % (2 882 tis.) hledalo informace o kultuře, 40 % (2 198 tis.) zajímaly informace týkající se cestování a ubytování, 31 % uživatelů (1 695 tis.) hledalo na internetu informace o zdraví.

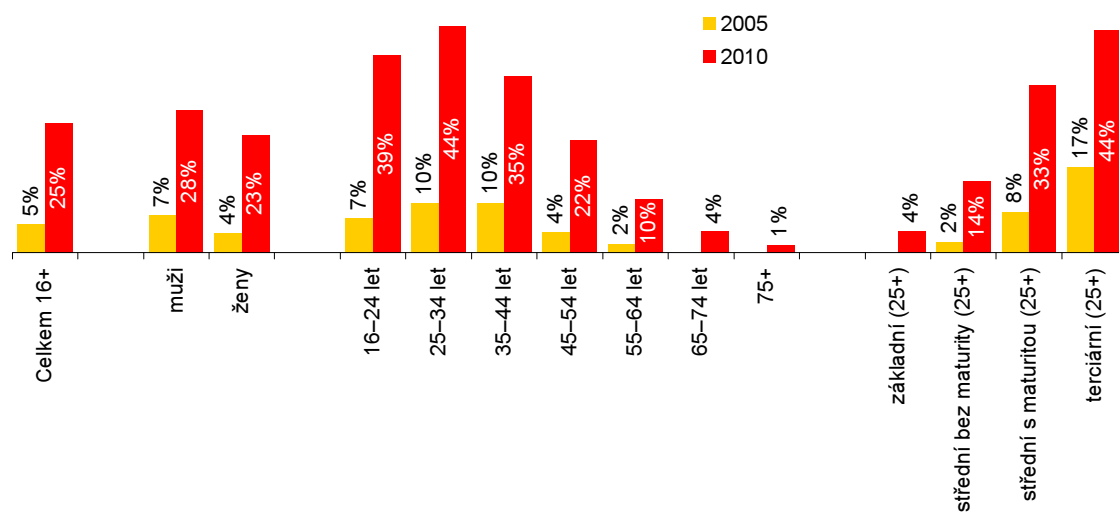
Zatímco informace o zboží a službách, cestování nebo kultuře zajímají přibližně stejné množství mužů a žen, informace o zdraví hledají především ženy: každá čtvrtá žena (25 %, 1 156 tis.) hledá na internetu informace o zdraví, to je více než dvojnásobek počtu mužů, kteří se zajímali o tutéž tematiku (13 % všech mužů, 539 tis.).

Jednou z činností, u které velmi rychle v posledních letech narůstá počet uživatelů, je hledání práce, v roce 2006 k tomuto účelu využilo internet 347 tis. jednotlivců starších 16 let, v roce 2010 to bylo již 637 tis. jednotlivců, přičemž míra nezaměstnanosti byla podle údajů Výběrového šetření pracovních sil ve druhém čtvrtletí těchto let stejná. V roce 2006 hledalo zaměstnání pomocí internetu 17 % všech nezaměstnaných, v roce 2010 tento podíl činil již 43 %, přičemž častěji internet k hledání práce využívají nezaměstnaní s terciárním vzděláním (73 % z nich) než středoškoláci (65 %), vyučení (34 %) a nezaměstnaní se základním vzděláním (30 %).

Bez zajímavosti jistě není fakt, že častěji než nezaměstnaní (160 tis.) se na internetu po nové práci poohlíží zaměstnaní (324 tis.).

Nakupování přes internet

Graf 11: Jednotlivci nakupující na internetu, 2. čtvrtletí sledovaného roku
(% jednotlivců v dané skupině)

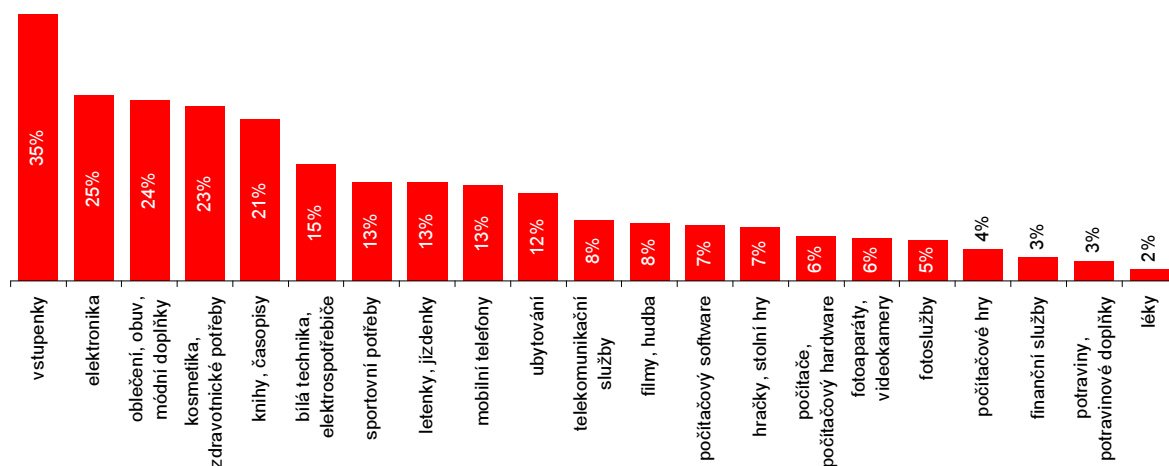

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Ve druhém čtvrtletí 2010 udávala čtvrtina (25 %, 2 247 tis.) jednotlivců starších 16 let, že v uplynulém roce nakoupili přes internet. Oproti roku 2005 se jedná o téměř pětinasobný nárůst (v r. 2005 nakupovalo přes internet 476 tis., tj. 5 % jednotlivců).

Častěji přitom nakupují na internetu muži (28 %) než ženy (23 %). Ve věkové kategorii 25–34 let nakupuje on-line 44 % jednotlivců. Nejmenší podíl nakupujících je mezi nejstaršími, pouhá 3 % jednotlivců starších 65 let nakoupila v posledních 12 měsících přes internet.

Graf 12: Zboží nakupované přes internet, 2. čtvrtletí 2010
(% jednotlivců, kteří nakoupili přes internet v posledních 12 měsících)

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Třetina těch, kteří v uplynulých 12 měsících nakoupili přes internet pro soukromé účely, si objednala vstupenky (na kulturní, sportovní či jiné akce, 796 tis. nakupujících), čtvrtina elektroniku (552 tis.) nebo oblečení, obuv a módní doplňky (540 tis. nakupujících).

Mezi zboží, které častěji přes internet nakupují ženy, patří kosmetika a zdravotnické potřeby, oblečení, obuv a módní doplňky, hračky a stolní a knihy. Naopak mezi zboží, které častěji nakupují muži, patří

počítačové hry, ostatní software, počítačový hardware, mobilní telefony, fotoaparáty, elektronika a sportovní potřeby. Dá se tedy tvrdit, že i na internetu jsou nákupní preference obou pohlaví podobné jako v kamenných obchodech.

Stejně jako v loňském roce, i letos většina těch, kteří objednali zboží nebo služby přes internet, za ně platila způsobem nevyužívajícím internet: 61 % všech nakupujících platilo dobírkou, 22 % hotově nebo kartou při osobním odběru. Platbu prostřednictvím internetu (platební kartou, převodem přes internetové bankovníctví, prostřednictvím systémů jako je PayPal apod.) využilo 38 % všech nakupujících.

Děti a informační technologie

Část letošního šetření o informačních a komunikačních technologiích byla zaměřena na děti ve věku 10–15 let (dále jen „děti“). Na otázky týkající se dětí odpovídal jeden dospělý člen domácnosti. Zjišťoval se přístup dětí k počítači a internetu doma, frekvence jejich použití, čas strávený na internetu a dále přehled rodičů o chování jejich dětí na internetu a případná omezení dětí v pohybu po internetu.

Devět z deseti (90 %) dětí ve věku 10–15 let má doma přístup k osobnímu počítači, téměř stejné množství (86 %) k internetu.

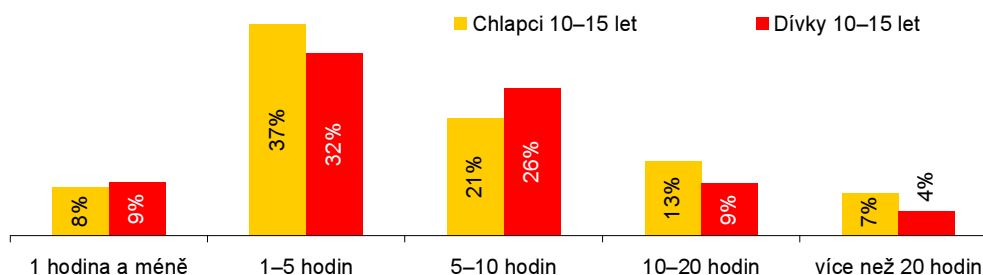
Přístup k počítači a internetu doma mají častěji děti z bohatších rodin (98 % dětí z domácností v nejvyšším příjmovém kvartilu má doma počítač, 94 % internet) než z chudších rodin (69 % dětí z domácností v nejnižším příjmovém kvartilu má doma počítač, 56 % internet) a děti z úplných rodin (92 % dětí žijících s oběma rodiči má doma počítač, 88 % internet) než z neúplných (80 % počítač, 76 % internet), přičemž ovšem tyto dvě charakteristiky jsou na sobě značně závislé — neúplné rodiny mívají často nižší čisté celkové příjmy a naopak.

Téměř všechny děti, které mají doma počítač nebo internet, tyto technologie doma používají. Přitom 86 % všech dětí (96 % těch, co mají doma počítač) jsou pravidelní uživatelé počítače (používají jej minimálně jednou za týden). Vzhledem k tomu, že šetření sledovalo pouze použití počítače doma a nikoli třeba ve škole, v knihovně nebo na návštěvě u kamarádů, dá se očekávat, že podíl pravidelných uživatelů počítače mezi dětmi je ještě o něco vyšší.

Srovnání s nejstarší sledovanou věkovou skupinou (75 a více let) je více než zajímavé — mezi nejstaršími udává 91 % jednotlivců, že počítač nepoužili nikdy v životě, pouze 5 % usedá k počítači alespoň jednou za týden.

Podobně u internetu: 80 % všech dětí (94 % těch, co žijí v domácnosti s internetem) jej doma používá alespoň jednou za týden.

Graf 13: Počet hodin strávených doma na internetu za týden, 2. čtvrtletí 2010
(% všech chlapců a dívek ve věku 10–15 let)

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Přibližně polovina (52 %) dětí, které používají internet doma, u něj tráví 5 a méně hodin za týden (jedná se o 43 % všech dětí), 48 % dětí používajících internet doma se mu věnuje více než 5 hodin týdně (jedná se o 40 % všech dětí).

Mezi dospělými (16 a více let), tráví na internetu více než 5 hodin týdně na internetu pouze 27 % všech jednotlivců.

V kategorii více než 20 hodin strávených na internetu týdně je více chlapců než dívek (7 % všech chlapců, 4 % všech dívek) a výrazně více dětí z neúplných rodin než dětí žijících s oběma rodiči (13 % všech dětí z neúplných, 4 % všech dětí z úplných rodin).

Naprostá většina (90 %) rodičů dětí, které doma používají internet, tvrdí, že jejich aktivity na internetu sledují, 44 % tak činí pravidelně a má o on-line aktivitách svých dětí dobrý přehled, 46 % sleduje své děti na internetu příležitostně, namátkově. Pouze 10 % rodičů, jejichž děti používají doma internet, jejich aktivity vůbec nesleduje.

Kromě pouhého sledování někteří rodiče přístup dětí k internetu i nejrůznějšími způsoby omezují, například 17 % rodičů malých uživatelů internetu blokuje svým dětem přístup na stránky s nevhodným obsahem, 5 % dovoluje přístup jen na předem vybrané stránky. Celkem sahá po nějaké formě omezování pohybu dětí na internetu 54 % rodičů, jejichž děti doma internet používají.

Sledování a omezování jde přitom často ruku v ruce, zatímco 71 % rodičů, kteří aktivity svých dětí na internetu pravidelně sledují, používá nějaký nástroj k omezení přístupu na internet, u rodičů, kteří se o on-line aktivity svých dětí zajímají pouze příležitostně, namátkově, se jedná o 46 % a z rodičů, kteří aktivity svých dětí na internetu nesledují vůbec, 89 % přístup dětí k internetu žádným způsobem neomezuje.

Problémy spojené s užíváním internetu

Téměř každý druhý uživatel internetu (48 %) uvádí, že mu během uplynulých měsíců dorazila nevyžádaná pošta (spam), více než čtvrtina uživatelů internetu (27 %) zažila ve stejném období infikování počítače virem nebo jiným škodlivým softwarem.

Počty těch, kteří čelili jiným problémům, jsou proti těmto dvěma velmi malé: pouze 1 % uživatelů internetu se setkala se zneužitím osobních údajů a méně než 1 % utrpělo finanční ztráty v důsledku zneužití platební karty nebo podvodných praktik (phishing, pharming).

Šetření nezjišťovalo pouze problémy, se kterými se uživatelé internetu setkali, ale i způsoby, jakými se proti nim brání. Dvě třetiny (65 %) uživatelů internetu uvádějí, že používají antivirový program, 20 % používá antispyware, šestina (16 %) uživatelů internetu třídí e-maily pomocí spam-filtru.

V době, kdy je například antivirový program téměř standardním vybavením počítačů připojených k internetu, jsou tato čísla možná překvapivě nízká, jsou ovšem do značné míry ovlivněna tím, že necelá čtvrtina uživatelů internetu (23 %) vůbec netuší, jakým způsobem je jejich počítač (počítač v jejich domácnosti) zabezpečen. To se týká zejména žen: 808 tis. žen (31 % uživatelek internetu) o zabezpečení svého počítače (počítače ve své domácnosti) nic neví, stejnou odpověď udává 438 tis. mužů (16 % uživatelů internetu).